Todays daf sponsored by Comp-U-Plus the lowest price for Linksys/Cisco and electronics - www.compuplus.com
Lilui Nismas R' Pinchas Ben Eliezer Yaakov Reich A"H

אע"ג דאיכא דדמיא לה חשיב לה וליחשב נמי כותש אמר אביי שכן עני אוכל פתו בלא כתישה רבא אמר הא מני רבי היא דאמר אבות מלאכות ארבעים חסר אחת ואי חשיב כותש הויא ליה ארבעים וליפוק חדא מהנך ולעייל כותש אלא מחוורתא כדאביי: ת"ר היו לפניו מיני אוכלין בורר ואוכל בורר ומניח ולא יברור ואם בירר חייב חטאת מאי קאמר אמר עולא הכי קאמר בורר ואוכל לבו ביום ובורר ומניח לבו ביום ולמחר לא יברור ואם בירר חייב חטאת מתקיף לה רב חסדא וכי מותר לאפות לבו ביום וכי מותר לבשל לבו ביום אלא אמר רב חסדא בורר ואוכל פחות מכשיעור בורר ומניח פחות מכשיעור וכשיעור לא יברור ואם בירר חייב חטאת מתקיף לה רב יוסף וכי מותר לאפות פחות מכשיעור אלא אמר רב יוסף [א]בורר ואוכל ביד בורר ומניח ביד בקנון ובתמחוי לא יברור ואם בירר פטור אבל אסור ובנפה ובכברה לא יברור ואם בירר חייב חטאת מתקיף לה רב המנונא מידי קנון ותמחוי קתני אלא אמר רב המנונא [ב]בורר ואוכל אוכל מתוך הפסולת בורר ומניח אוכל מתוך הפסולת [ג]פסולת מתוך אוכל לא יברור ואם בירר חייב חטאת מתקיף לה אביי מידי אוכל מתוך פסולת קתני אלא אמר אביי [ד]בורר ואוכל לאלתר ובורר ומניח לאלתר ולבו ביום לא יברור ואם בירר נעשה כבורר לאוצר וחייב חטאת אמרוה רבנן קמיה דרבא אמר להו *שפיר אמר נחמני [ה]היו לפניו שני מיני אוכלין ובירר ואכל ובירר והניח רב אשי מתני פטור רבי ירמיה מדיפתי מתני חייב רב אשי מתני פטור והא תני חייב לא קשיא הא בקנון ותמחוי הא בנפה וכברה כי אתא רב דימי אמר שבתא דרב ביבי הואי ואיקלעו רבי אמי ור' אסי שדא קמייהו כלכלה דפירי ולא ידענא אי משום דסבר אוכל מתוך פסולת אסור אי משום עין יפה הוא דמכוין חזקיה אמר [ו]הבורר תורמוסים מתוך פסולת שלהן חייב לימא קסבר חזקיה אוכל מתוך פסולת אסור שאני תורמוסים דשלקי

אע"ג דאיכא. אחריני בהדה דדמיא לה חשבינהו לתרוייהו כלאבות ואע"ג דחדא נינהו: וליחשב נמי כותש. חטין במכתשת להסיר קליפתן דהאי במקדש בסממנין אלא לאו משום דדמיא לדש לא חשיב לה דהא נמי מיפרקה מלבוש היא: שכן עני אוכל פתו בלא כתישה. לכך אע"ג דהוי במקדש ולאו מלאכה היא כיון דתנא ליה דש לא תנא לה. זורה ובורר ומרקד סדורא דפת נינהו וכיון דהוו במקדש והכא אתחיל בסידורא דפת תנינהו כדאמרינן גבי אופה דה"ל למתני מבשל ולא אופה דלא הוה במקדש אלא משום סדורא דפת נקט ואתא האיל ואופה כפת כמבשל בסממנין אבל כתישה עניים הוא דלתני וכתני לעשות סלת נקיה אבל עניים לא טרחי הלכך לא תנא לה ומיהו ודאי אב מלאכה היא ובכלל דש היא: רבי היא. דיליף לקמן בפרק הזורק (דף צו:) דברים הדברים אלה הדברים למניינא: וליפוק חדא מהנך. או זורה או בורר או מרקד דהוו חדא ליפוק מינייהו חדא וליתני הך דהכי עדיף למיתני תרתי מהא ותרתי מהא מלמיתני ולמיכפל תלתא זימני בחדא ולימא חדא דלא כפיל ביה מידי: הוו לפניו מיני אוכלין גרסי' ול"ג שני: ולא יברור. לקמיה פריך מאי קאמר ברישא תנא בורר והדר תנא לא יברור: ולמחר. לצורך מחר: וכי מותר לאפות ולבשל לבו ביום. והא אב מלאכה היא כיון דאמרת ולמחר חייב חטאת: פחות מכשיעור. פחות מכגרוגרת: וכי מותר לאפות פחות מכשיעור. כדי דחיוב חטאת ליכא איסורא מיהא איכא דקיימא לן חצי שיעור אסור מן התורה בפרק בתרא דיומא (דף עד.) והיכי קתני בורר לכתחלה: בקנון. כלי עץ עשוי כמין ניטל רחב מלאחריו וקצר מלפניו ובעלי מקבע עושים אותו והבורר בו קטניות נותן קטניות במקום הרחב ומנענעו והקטניות מפני שהוא עגול מתגלגל ויורד דרך פיו הקצר והפסולת נשאר בכלי: פטור אבל אסור. מותר לכתחלה לא הוי דדמי לברירה וחייב חטאת לא הוי דכלאחר יד הוא דעיקר ברירה בנפה וכברה אבל ביד לא דמי לבורר כלל: מידי קנון ותמחוי קתני. ה"ה נמי דפריך מידי נפה וכברה קתני אלא חדא מינייהו נקט: אוכל מתוך הפסולת. לא דרך ברירה היא: ובורר ומניח לאלתר. לאכול לאלתר שלחן זה דרך טורחין: לאוצר. להצניע: נחמני. אביי: והתניא. לעיל חייב ואי בבוררו מניח לאלתר מותר לכתחלה היא ופטור אבל אסור ליכא: שבתא דרב ביבי הואי. הגיע יומו להיות שומר ומשמש על התלמידים: ושדא קמייהו. ולא רצה לברור האוכל מתוך הפסולת ולתת לפני כל אחד ואחד אלא שמן והם נוטלים ואוכלים ובכמות זו נפרס האוכל מאליו: הבורר תורמוסין. לאחר שמלקן הוא בורר אוכל מתוך הקליפה: דשלקן

אע"ג דאיכא דדמיא לה חשיב (א). והא דלא חשיב שובט ומדקדק לפי *שהם נגמרי בכלל מיסך ואורג ולא חשיב נמי מנפץ אע"ג שבמשכן היו מנפצין פשתן לעשות יריעות ושאר דברים משום דהיינו דש ממש אלא שזה בתבואה וזה בפשתן אבל זורה ובורר ומרקד הם שלשה דברים:

שכן עני אוכל פתו בלא כתישה. וא"ת מ"מ ליחשיב כתישה סממנין דהוה במשכן ואע"ג דעני אוכל פתו בלא כתישה לענין סממנים מלאכה חשובה היא ואומר ר"י דלאו דוקא אוכל פתו אלא ה"ה דעני טובע בסממנים בלא כתישה וא"ת מרקד נמי לא ליתני שכן עני אוכל פתו בעיסה בלוסה כדאמר בסוף פרקין ויש לומר דרוב עניים אין אוכלין בלא הרקדה אלא שלענין חלה מצטרפין הסובין דקרי' ביה מלחם הארץ כיון דיש עניים שאוכלים בעיסה בלוסה ור"ח פירש בע"א ולא נתיישב לר"י:

היו לפניו שני מיני אוכלין גרסי'. וכן פירש ר"ח דבאוכל מתוך אוכל שייכא ברירה שבורר אותו שאינו חפץ לאכול מתוך אותו שרוצה לאכול דאותו שאינו חפץ בו חשיב פסולת לגבי אותו שחפץ לאכול וכן משמע בירושלמי דגרס הבורר אוכלים מתוך אוכלים חזקיה אמר ט':

בורר ומניח. פי' לצורך אחרים:

וכי מותר לאפות פחות מכשיעור. והמקשן ס"ד דפחות מכשיעור הוי דרך אכילה:

מתקיף לה רב המנונא מידי קנון ותמחוי קתני. פי' הקונט' דה"נ הוה מצי למיפרך מידי נפה וכברה קתני וקשה לר"י מאי קמשני רב המנונא לדידיה נמי תקשה מידי [אוכל] מתוך פסולת קתני ועוד בסמוך פירש הקונטרס והתניא חייב דהיינו הך דהכא ומשני דבנפה וכברה מיירי והיכי משני הכא מידי נפה וכברה קתני ונראה לרבינו יצחק דדוקא מקנון ותמחוי פריך וה"פ מידי קנון ותמחוי קתני כיון דנקט לפרושי דיני ברירה דביד מותר ובנפה וכברה חייב חטאת לא היה לו להניח מלפרש קנון ותמחוי דפטור אבל אסור:

בורר ואוכל אוכל מתוך פסולת. משמע דאוכל מתוך פסולת אין דרך ברירה בכך וקשה דבפרק תולין (לקמן קלח.) אמרי' מה דרכו של בורר בורר אוכל מתוך פסולת וי"ל דהתם בפסולת מרובה על האוכל הוי אוכל מתוך פסולת דרך ברירה דהתם במשמר איירי וקשה לרשב"א דתנן בפ"ק דביצה (דף יד:) הבורר קטניות ב"ש אומרים בורר אוכל ואוכל וב"ה אומרים בורר כדרכו ואמר בגמרא בד"א כשהאוכל מרובה על הפסולת אבל פסולת מרובה על האוכל ד"ה נוטל את האוכל ומניח את הפסולת ואי בפסולת מרובה על האוכל הוי אוכל מתוך פסולת דרך ברירה היכי שרי לב"ש הא אינהו אסרי לברר כדרכו וי"ע שם:

והתניא חייב. פי' בקונטרס דהיינו ברייתא דלעיל וקשה לר"י דלמאי דמוקמינן לה בנפה וכברה משמע דוקא לבו ביום אסור אבל לאלתר אפי' בנפה וכברה שרי ובפ"ק דביצה (גם זה שם.) משמע דבנפה וכברה אסור בכל ענין דתנן ב"ה אומרים בורר כדרכו בקנון ובתמחוי אבל לא בנפה ובכברה ולא מפליג בין לאלתר לבו ביום ועוד לכאורה לשלא דלעיל הוי בורר לבו ביום כמו לאלתר לאביי וה"ל שרי לגמרי בנפה ובכברה אפי' לבו ביום ובמתני' דביצה אסור לכל הפחות לבו ביום ונראה לר"י דברייתא דלעיל איירי בבורר ביד והכא דמוקי לה בנפה וכברה ברייתא אחריתי היא ואפי' לאלתר חייב חטאת וכן משמע מתוך פירוש ר"ח דפירש ש"מ ג' דינין בבורר לאלתר דביד מותר לכתחלה בקנון ובתמחוי פטור אבל אסור בנפה וכברה חייב חטאת:

ולא ידענא אי משום דקסבר אוכל מתוך פסולת אסור. פי' לא ידענא מה שלא בירר קודם שהביאם לפניהן אבל אין לפרש מה שלא בירר בשעה שהביאם לפניהם דא"כ מאי קאמר אי משום דקסבר אוכל מתוך פסולת אסור דהא לכ"ע שרינן אוכל מתוך פסולת לאלתר:

האי

לט א ב מיי' פ"ח מהל' שבת הלכה יב סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סימן שיט סעיף א:
מ ג מיי' שם הלכה יג טוש"ע שם סעיף ד:
מא ד מיי' שם הלכה יב טוש"ע שם סעיף ב:
מב ה מיי' שם הלכה יג טוש"ע שם סעיף ג:
מג ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף ג:

רבינו חננאל

[illegible]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אע"ג וכו' [illegible]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אע"ג וכו' לפי שהם נגמרי בכלל מיסך. [illegible]

[illegible]

Copyright (c) www.e-daf.com